

Niet of/of, maar en/en

Media zijn er om een boodschap over te brengen. De snelste weg daarnaartoe is om te overdrijven, uit te vergroten. En dus zijn mannen stoer en vrouwen sexy, Italianen stijlvol en Duitsers degelijk, en geeft links het geld uit waar rechts de partij is die bezuinigt.

In die mediawereld is sport er voor de ongeletterden en cultuur voor de kneusjes: worden degenen met een hekel aan gym kunstenaar of schrijver, en halen talentvolle voetballertjes met moeite de onderwijskundige eindstreep. Nergens werd die tegenstelling mooier in beeld gebracht dan in Michael London's Oscar winnende film *Sideways*. Schrijver/schlemiel Paul Giamatti etaleert daarin aan spierbundel Thomas Haden Church zijn superieure kennis van de Californische wijncultuur. Maar als het om aanzien bij de meisjes gaat, is de hiërarchie omgekeerd en is het de laatste die triomfen viert. Woody Allen *meets* Rambo, zeg maar.

In werkelijkheid is het verschil tussen sport en cultuur aanmerkelijk minder zwart-wit. Sterker nog, in het factsheet *Wie doen er aan sport en cultuur?* laat het Sociaal en Cultureel Planbureau zien dat er verrassend veel overeenkomsten tussen beide werelden bestaan. Van degenen die aan cultuur doen, doet 85 procent ook aan sport. En van degenen die naar sportwedstrijden gaan, gaat 92 procent ook naar culturele voorstellingen. Er zijn meer mensen die beide activiteiten combineren dan er mensen zijn die focussen op één van de twee. Sport en cultuur hebben meer met elkaar gemeen. Beide worden vorstelijk ondersteund door de overheid, vanwege hun veronderstelde meerwaarde voor mens en maatschappij. Tegelijk hebben beide de grootste moeite om die meerwaarde echt hard te maken, en mensen van buiten de eigen parochie daarvan te overtuigen. Voor beide geldt dat ze vooral populair zijn onder hoger opgeleiden, en er slecht in slagen om ook lager opgeleiden (of allochtonen) te bereiken. En in beide werelden laat een snel oprukkend commercieel aanbod zien hoe dat wel kan, en effectiever ook, dan via het traditionele aanbod van sportverenigingen en bibliotheken. Beide tot slot, hebben te kampen met forse bezuinigingen. De cultuur is nog aan het bijkomen van de laatste snoeironde, de sport wacht in spanning af wat komen gaat. Sport en cultuur zijn werelden in zichzelf. Maar gedragspatronen en historie maken duidelijk dat beide meer met elkaar delen dan media ons doen geloven.